

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด
เรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ได้ให้จังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้าน และชุมชน พร้อมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์การลดปริมาณขยะมูลฝอยและคัดแยกขยะมูลฝอยในพื้นที่ โดยใช้หลักการ ๓ ช: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ หรือ ๓Rs: Reduce Reuse Recycle ภายใต้กรอบการดำเนินงาน จำนวน ๓ ระยะ ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง จัดทำระบบเก็บขนอย่างมีประสิทธิภาพ และขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ และได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ในการนี้ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด จึงประกาศใช้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยมีรายละเอียดปรากฏตาม QR code ท้ายประกาศฉบับนี้

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางสาวอภิญญา เครือศรี)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาราชการแทน
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
“จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ประจำปี ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด
อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

คำนำ

สถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประกอบด้วยหลายสาเหตุ และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดได้เล็งถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดความต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหามูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ รวมถึงการลดปริมาณขยะมูลฝอยและคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน โดยใช้หลักการ ๓R (REDUCE, REUSE, RECYCLE) ประกอบด้วย การลดการใช้ (REDUCE) ที่แหล่งกำเนิด ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ การผลิต และการบริโภค การลดปริมาณการใช้ลงใช้เท่าที่จำเป็น หลักเลี่ยงการใช้อย่างฟุ่มเฟือยเพื่อลดการสูญเสียและลดปริมาณขยะให้มากที่สุด การใช้ซ้ำ (REUSE) โดยการนำขยะบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีกโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปหรือแปรสภาพ และนำกลับมาแปรรูปใหม่ (RECYCLE) เป็นการนำขยะรีไซเคิล ขยะบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้นำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตหรือผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งจะช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย สนับสนุนลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียได้อีกทางหนึ่ง เพื่อลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๑
๓. นิยามความหมายและประเภทของขยะ	๑
๔. เป้าหมาย	๒
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด	๓
๑. สภาพทั่วไป	๓
๒. สภาพทางเศรษฐกิจ	๕
บทที่ ๓ แผนการปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ประจำปี ๒๕๖๙	๗
๑. กรอบการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ประจำปี ๒๕๖๙	๗
๒. เป้าประสงค์	๗
๓. ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	๗
๔. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	๗
โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๙	๑๐

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประกอบด้วยหลายสาเหตุ และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดได้เล็งถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดความต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ รวมถึงการลดปริมาณขยะมูลฝอยและคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน โดยใช้หลักการ ๓R (REDUCE, REUSE, RECYCLE) ประกอบด้วย การลดการใช้ (REDUCE) ที่แหล่งกำเนิด ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ การผลิต และการบริโภค การลดปริมาณการใช้สิ่งของที่จำเป็น หลักเลี่ยงการใช้ อย่างฟุ่มเฟือยเพื่อลดการสูญเสียและลดปริมาณขยะให้มากที่สุด การใช้ซ้ำ (REUSE) โดยการนำขยะบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีกโดยไม่ผ่านกระบวนการแปรรูปหรือแปรสภาพ และนำกลับมาแปรรูปใหม่ (RECYCLE) เป็นการนำขยะรีไซเคิล ขยะบรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้นำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต หรือผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งจะช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย สนับสนุน ลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกจากภาคของเสียได้อีกทางหนึ่ง เพื่อลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ให้ มีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ ตามอำนาจหน้าที่ และให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทาง
๓. เพื่อให้เป็นไปตามตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๙

๓. นิยามความหมายและประเภทของขยะ

ขยะหรือมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติกภาชนะที่ใส่อาหาร เศษ วัสดุสัตว์ ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือคร้วเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

มูลฝอยติดเชื้อ คือ มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้

ประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑. ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยที่ขยะย่อย สลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

๒. ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็น อันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

๓. ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกรมมันตรังสีวัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือ สิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

๔. ขยะทั่วไป (General waste) หรือ มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอลียเอทีนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มี ปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมด

มูลฝอยติดเชื้อ คือ มูลฝอยที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชิ้นสูตรศพ หรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ เช่น ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผล มาจากการผ่าตัด การตรวจชิ้นสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง วัสดุของมีคม มีด เข็ม กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทาด้วยแก้ว สไลด์ แผ่นกระจกปิดสไลด์ วัสดุซึ่งสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง เป็นต้น

๔. เป้าหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักวิชาการบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง

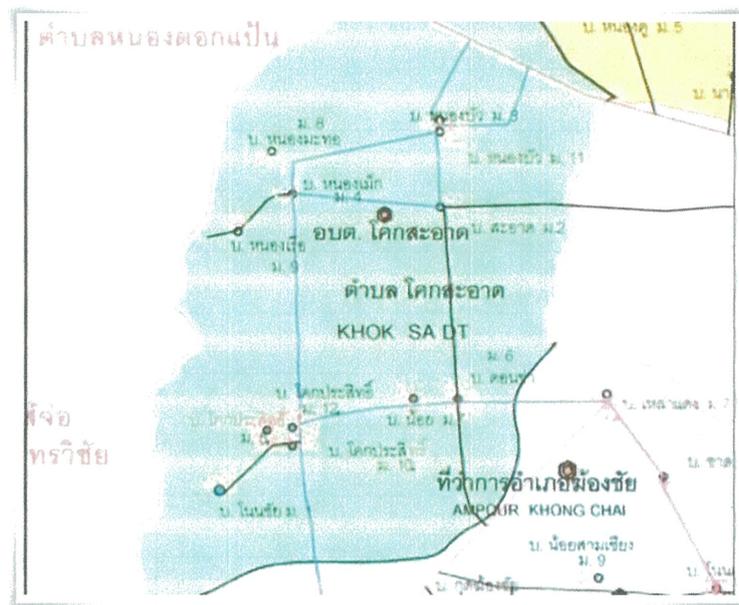
องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ ตำบลโคกสะอาด อำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์และอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอฆ้องชัย ห่างจากอำเภอฆ้องชัยประมาณ ๑๐ กิโลเมตร และอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร สภาพพื้นที่โดยทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีเขตติดต่อพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลใกล้เคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนศิลาเลิง อำเภอฆ้องชัย อำเภอกมลาไสย และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยวัง อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตอกแป้น อำเภอยางตลาด และอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย และเทศบาลตำบล ฆ้องชัยพัฒนา อำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตเทศบาลตำบลฆ้องชัยพัฒนา อำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพแสดงที่ตั้งและขอบเขตตำบลโคกสะอาด

๑.๒ พื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีพื้นที่โดยประมาณ ๓๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๑,๘๙๓ ไร่

๑.๓ สภาพภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับการทำการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตรประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่ทั้งหมดอยู่ในเขตชลประทานจากเขื่อนลำปาวและโครงการสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้าจากลำน้ำชี พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาดมีแหล่งน้ำที่สำคัญในการเพาะปลูก คือ กุดไสี้อ้อยและแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๒ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มี ๓ ฤดูกาล คือ

- ๑.๓.๑ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม ถึงเดือน พฤษภาคม อากาศร้อนจัด
- ๑.๓.๒ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม
- ๑.๓.๓ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์อากาศหนาว

๑.๔ สภาพแวดล้อม

๑.๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ การลงทุนพื้นที่มีการลงทุนทางอุตสาหกรรมทางการเกษตรจำนวนมาก
๑.๔.๒ ด้านแรงงาน แรงงานมีไม่เพียงพอ อพยพแรงงานออกนอกพื้นที่ กลับมาเฉพาะฤดูกาลเก็บเกี่ยว มีแต่เด็ก และคนชรา

๑.๕ จำนวนหมู่บ้าน ๑๒ หมู่บ้าน ดังนี้

รายชื่อหมู่บ้านและผู้นำหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มี ๑๒ หมู่บ้าน แยกได้ดังต่อไปนี้

๑. หมู่ที่ ๑ บ้านโนนชัย	นายพงศกร นาถมทอง	ผู้ใหญ่บ้าน
๒. หมู่ที่ ๒ บ้านสะอาด	นายประหยัด โยประทุม	ผู้ใหญ่บ้าน
๓. หมู่ที่ ๓ บ้านหนองบัว	นายวินิตย์ ภูผาลี	ผู้ใหญ่บ้าน
๔. หมู่ที่ ๔ บ้านหนองเม็ก	นายวันชนะ นาถมทอง	กำนัน
๕. หมู่ที่ ๕ บ้านโคกประสิทธิ์	นายเดช ชิมเกตุ	ผู้ใหญ่บ้าน
๖. หมู่ที่ ๖ บ้านดอนข่า	นางวรรณทอง วงศ์แสนสุข	ผู้ใหญ่บ้าน
๗. หมู่ที่ ๗ บ้านน้อย	นายสาคร สุวิเศษ	ผู้ใหญ่บ้าน
๘. หมู่ที่ ๘ บ้านหนองมะทอ	นายไส จอมคำสิงห์	ผู้ใหญ่บ้าน
๙. หมู่ที่ ๙ บ้านหนองเรือ	นายลือเลิศ พลະสุน	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๐. หมู่ที่ ๑๐ บ้านโคกประสิทธิ์	นางสังวร คำรังสี	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๑. หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองบัว	นางประภาพร นาทองบ่อ	ผู้ใหญ่บ้าน
๑๒. หมู่ที่ ๑๒ บ้านโคกประสิทธิ์	นายสมาน นาถมทอง	ผู้ใหญ่บ้าน

๑.๖ จำนวนประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีจำนวนครัวเรือนในพื้นที่ ๒,๒๘๖ ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งหมด ๗,๓๔๐ คน แยกเป็น ชาย ๓,๕๔๑ คน หญิง ๓,๗๙๙ คน

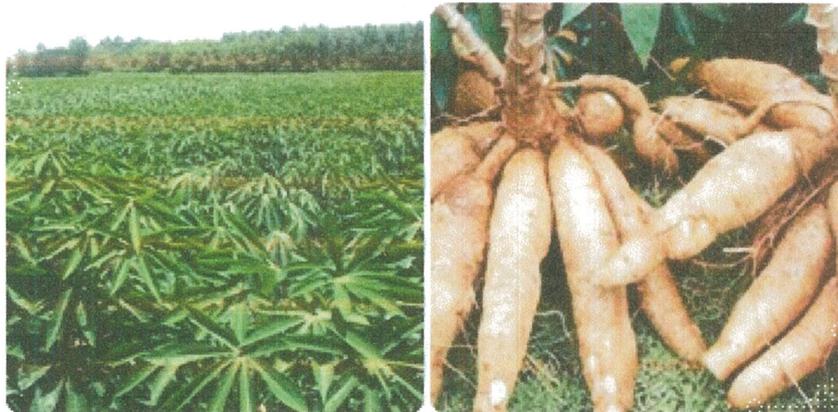
๒. สภาพทางเศรษฐกิจ

๒.๑ อาชีพ

๑. อาชีพหลัก คือ การทำนา จำนวน ๑,๘๒๙ ครัวเรือน

๒. อาชีพรอง ได้แก่ ทำไร่ ส่วนใหญ่คือมันสำปะหลัง จำนวน ๑๓๘ ครัวเรือน

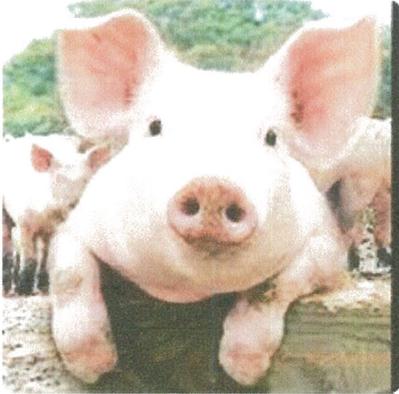
๓. ทำสวน ส่วนใหญ่ได้แก่ ปลูกผัก/ปลูกมันสำปะหลัง/ยูคาลิปตัส จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๔. อาชีพเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค กระบือ จำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน

สุกร   จำนวน ๕๐ ครัวเรือน

เป็ด - ไก่   จำนวน ๓๐ ครัวเรือน

๕. อาชีพค้าขาย จำนวน ๔๐ ครัวเรือน

๖. ปืมน้ำมันขนาดเล็ก ๒ แห่ง

• หมู่ที่ ๑๒ จำนวน ๑ แห่ง

• หมู่ที่ ๑๑ จำนวน ๑ แห่ง

๗. ปืมหลด ๓ แห่ง

• หมู่ที่ ๖ จำนวน ๒ แห่ง

๘. โรงงานคัดแยกบดเมล็ดพลาสติก ๓ แห่ง

• โรงสี ขนาด ๑ ลูกหิน ๒๓ แห่ง

• ขนาด ๓ ลูกหิน ๑๘ แห่ง

๙. โรงรับซื้อของเก่า ๒๐๓ แห่ง

• ขออนุญาต จำนวน ๕ แห่ง

• ไม่ขออนุญาต จำนวน ๑๙๘ แห่ง

๑๐. โรงงานไม้แปรรูป ๒ แห่ง

• หมู่ที่ ๒ จำนวน ๑ แห่ง

• หมู่ที่ ๓ จำนวน ๑ แห่ง

บทที่ ๓

แผนการปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ประจำปี ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

๑. กรอบการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย ประจำปี ๒๕๖๙

แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ต้นทาง คือการลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะ ต้นทาง กลางทาง คือ การจัดทำระบบเก็บและขนอย่างมีประสิทธิภาพ และปลายทาง คือขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ โดยหลักการ ๓ ข : ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ หรือ (๓Rs: Reduce Reuse Recycle)

๒. เป้าประสงค์

- ๒.๑ ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
- ๒.๒ ขยะมูลฝอยตกค้างสะสมได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๒.๔ ขยะมูลฝอยมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น
- ๒.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการ สิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย

๓. ตัวชี้วัดเป้าประสงค์

- ๓.๑ ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๖๙ ร้อยละ ๔๐ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๓.๒ ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๖๙ ร้อยละ ๓๐ ถูกนำไปใช้ประโยชน์และสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว จากการดำเนินการขับเคลื่อนธนาคารขยะ (Recycle Waste Bank)
- ๓.๓ ครั้วเรือน ร้อยละ ๕๐ เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการ สิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย
- ๓.๔ หมู่บ้าน/ชุมชนร้อยละ ๑๐๐ มีการจัดตั้งจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน

๔. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

มาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนประสบผลสำเร็จ โดยเริ่มต้นคือให้ประชาชนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดวินัยลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือยหรือไม่จำเป็น เพื่อลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอยและของอันตราย ณ แหล่งกำเนิด สนับสนุนการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการใช้ซ้ำ การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยอันตรายไปใช้ประโยชน์ให้มากที่สุดก่อนการกำจัดในขั้นสุดท้าย ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจรีไซเคิล รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครัวเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการ และภาคบริการทั้งในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวคัดแยกและลดปริมาณ ในส่วนของภาคเอกชนต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถใช้ซ้ำหรือนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่ตามหลักการ ๓Rs ภาครัฐเป็นผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงานและส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้ครบวงจร ขยะมูลฝอยที่เราพบเห็นกันในชีวิตประจำวัน เกิดจากครัวเรือน สถานประกอบการรวมถึงสถานที่ สาธารณะ ดังนั้น จึงต้องใช้มาตรการต่างๆในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ดังนี้

๑. มาตรการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (ต้นทาง)

เพื่อเป็นการจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการมีประสิทธิภาพ และนำกลับมาใช้ประโยชน์รวมทั้งเพื่อป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง มีแนวทางการจัดการ ดังต่อไปนี้

๑. การจัดให้มีจุดรวบรวมหรือถังขยะอันตรายหมู่บ้าน

๒. การจัดให้จุดทิ้งและรวบรวมขยะติดเชื้อไว้ เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กระทรวงสาธารณสุข

๓. ขอความร่วมมือสถานประกอบการ ตลาด และร้านค้าในชุมชนมีส่วนร่วมในการลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติก โฟม หรือนำถุงพลาสติกและไม้กลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้า และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนมาใช้ถุงผ้าแทน

๔. การเข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย

๕. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการในการลดปริมาณขยะมูลฝอยและคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อการอำนวยความสะดวกในการเก็บขนขององค์การบริหารส่วนตำบล

๖. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อชุมชนใส่ถุงต่างหากจากถุงขยะประเภทอื่น ปิดปากถุงให้แน่น ทำสัญลักษณ์ที่ถุงขยะหรือใส่ถุงใส และนำไปทิ้งจุดรวบรวมขยะติดเชื้อ

๗. ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กลางทาง)

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดระบบการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การกำจัดขยะมูลฝอยต่อไป โดยต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. การตรวจสอบและป้องกันไม่ให้ขยะมูลฝอย น้ำ หรือสิ่งอื่นที่เกิดจากการขนส่งขยะมูลฝอย ตก หล่น รั่วไหล ออกจากรถเก็บขนขยะมูลฝอย

๒. การทำความสะอาดรถเก็บขนขยะให้มีความสะอาดเป็นประจำทุกครั้งที่มีการเก็บขนขยะมูลฝอย

๓. การกำหนดวันเวลาในการเก็บขนขยะมูลฝอย เพื่อเป็นการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน

๓. มาตรการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนให้ได้การจัดการอย่างถูกต้องตาม หลักวิชาการ (ปลายทาง)

๑. การจัดทำข้อมูลปริมาณขยะและการจัดการขยะมูลฝอยและรายงานข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (waste.dla.go.th)

๒. จัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล

๔. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง

๑. ขอความร่วมมือหน่วยงานราชการ วัด สถานศึกษาในพื้นที่ท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสังกัด เด็ก เยาวชน และประชาชน เข้ามีส่วนร่วมและตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง

๒. ขอความร่วมมือหน่วยงานราชการ วัด สถานศึกษาในพื้นที่ท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด รณรงค์ ประชาสัมพันธ์การลด คัดแยกขยะมูลฝอย การลดใช้ถุงพลาสติก การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม

๓. ขอความร่วมมือหน่วยงานราชการ วัด สถานศึกษาในพื้นที่ท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด จัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแยกประเภทให้เพียงพอในหน่วยงาน

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

๔. ขอความร่วมมือให้ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงาน ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ลดปริมาณขยะตามหลักวิชาการ โดยหลักการ ๓ ช : ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ หรือ (๓Rs: Reduce Reuse Recycle) เช่น การใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก การใช้ภาชนะหรืออุปกรณ์ที่สามารถใช้ซ้ำ ในชีวิตประจำวันได้ เช่น กระบอกน้ำ ตะกร้า และปิ่นโต เป็นต้น

โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๙

แผนงาน ที่	แนวทางการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ												
		ต.ค. ๖๘	พ.ย. ๖๘	ธ.ค. ๖๘	ม.ค. ๖๙	ก.พ. ๖๙	มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙	
๑.	การอบรมให้ความรู้การคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย โครงการอบรมการคัดแยกขยะ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ รณรงค์การคัดแยกขยะ													
๒.	การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ส่งเสริมและสนับสนุนให้แต่ละ ครัวเรือนดำเนินการคัดแยก ขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละวันก่อน ทิ้ง โดยดำเนินการดังนี้ ๑. ขยะอินทรีย์ ให้แต่ละครัวเรือนดำเนินการ คัดแยกขยะอินทรีย์ประเภท อาหาร เศษผัก ผลไม้ เศษ วัชพืช นำไปกำจัด ณ ถังขยะ เปียกลดโลกร้อนของแต่ละ ครัวเรือน ๒. ขยะรีไซเคิล ให้แต่ละครัวเรือนดำเนินการ คัดแยกขยะประเภท พลาสติก ขวดแก้ว โลหะ กระดาษหรือ อื่นๆ ที่สามารถนำไปขายได้ ให้รวบรวมแยกไว้เพื่อนำไป จำหน่ายให้กับ “ธนาคารขยะ” องค์การบริหารส่วนตำบลโคก สะอาดต่อไป													
๓.	การจัดการขยะปลายทาง ๑. องค์การบริหารส่วนตำบล โคกสะอาด มีการติดตาม ครัวเรือนในการจัดทำถังขยะ เปียกลดโลกร้อนและให้มีการ ใช้งานเป็นประจำเพื่อเป็นการ กำจัดขยะอินทรีย์ที่เกิดขึ้นใน แต่ละวัน													

โครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๙
(ต่อ)

แผนงาน ที่	แนวทางการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ											
		ต.ค. ๖๘	พ.ย. ๖๘	ธ.ค. ๖๘	ม.ค. ๖๙	ก.พ. ๖๙	มี.ค. ๖๙	เม.ย. ๖๙	พ.ค. ๖๙	มิ.ย. ๖๙	ก.ค. ๖๙	ส.ค. ๖๙	ก.ย. ๖๙
	<p>๒. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด จัดตั้ง “ธนาคารขยะ” และรับซื้อขยะรีไซเคิลจากหมู่บ้านอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง เป็นการส่งเสริมการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้ประชาชนในท้องถิ่นผ่านการเพิ่มมูลค่าจากขยะ (Upcycling Waste to Wealth)</p> <p>๓. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด นำขยะอันตรายที่เก็บรวบรวมได้ในพื้นที่ นำส่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อรวบรวมนำไปกำจัดอย่างถูกต้องต่อไป</p> <p>๔. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด นำขยะทั่วไปที่เก็บรวบรวมได้ในแต่ละวันในพื้นที่ นำไปกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล ณ บ่อขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด</p>												
๔.	<p>กลไกส่งเสริมการบริหารจัดการ</p> <p>๑. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก</p> <p>๒. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนระดับ อปท.</p> <p>๓. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มีการยกย่องเชิดชูเกียรติอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.)</p>												

